

Дневникъ

(стенографски)

на

XIX^{то} обикновено Народно събрание

Втора извънредна сесия

1. засѣдание, срѣда, 1 юний 1921 г.

(Открито отъ подпрѣдседателя К. Томовъ въ 4 ч. слѣдъ пладне)

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: (Звъни) Има думата г. министъръ-прѣдседателъ.

Министъръ-прѣдседателъ А. Стамболийски: Г. г. народни прѣдставители! Опълномощенъ съмъ отъ Негово Величество Царя да открия настоящата извънредна сесия. Ще ви прочета тронното слово. (Чете)

„Г. г. народни прѣдставители! Прѣдъ видъ на слѣпшността и неотложния характеръ на пѣкои финансови, икономически и просвѣтни мѣроприятия, като законопроекта за народното просвѣщение, който цѣли голѣми реформи въ просвѣтната политика на правителството, законопроекта за данѣка върху имотното състояние, законопроекта за селскитѣ общини, законопроекта за вжтрѣшенъ заемъ, законопроекта за правата на Междусъюзническата комисиия по репарациитѣ по изпълнение Ньойския миренъ договоръ, както и законопроекта за измѣнение закона за тарифата на износнитѣ стоки и други, стана нужда да се свика Народното събрание на извънредна сесия, за да се занимае часъ по-скоро съ тѣхъ.

„Г. г. народни прѣдставители! Като призовавамъ Божнето благословение върху вашитѣ трудове и като ви пожелавамъ успѣшна и ползотворна законодателна дѣятелностъ върху горнитѣ законопроекти и други, които правителството ще внесе, обявявамъ втората извънредна сесия на XIX-то обикновено Народно събрание за открита.

„Да живѣе България!

„София, 1 юний 1921 г.

„На първообразното съ-собствената на Негово Величество рѣчка написано

„Борисъ III.“

„Приподписаши; прѣдседателъ на Министерския съвѣтъ, министъръ на войната и управляющъ Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията: **А. Стамболийски**; министъръ на народното просвѣщение: **Ст. Омарчевски**; министъръ на финанситѣ: **М. Турлаковъ**; министъръ на правосѣдието: **А. Радоловъ**; министъръ на търговията, промишлеността и труда: **д-ръ Р. Даскаловъ**; министъръ на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството: **Ц. Бакаловъ**; министъръ на желѣзницитѣ, почитѣ и телеграфитѣ: **Н. Атанасовъ**.“

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: (Звъни) Има думата г. секретарьтъ да провѣри присѣтствуващитѣ г. г. народни прѣдставители.

Секретарь д-ръ К. Консуловъ (з): (Прочита списѣка. Отъ засѣданнето сж отсъствуваши слѣднитѣ народни прѣдставители: Арифъ Агушевъ, Александъръ Атанасовъ, Селимъ х. Ахмедовъ, Стефанъ Бакърджиевъ, Юсуфъ Бергански, Христо Ветовски, Асѣнъ Вълкановъ, Тома Вълчевъ, Никола Габровски, Иванъ Галевъ, Дѣлю Георгиевъ, д-ръ Александъръ Гиргиновъ, Иванъ Гешовъ, Мехмедали Исмаиловъ Гюзелевъ, Георги Дамьяновъ, Никола Дѣйковъ, Минчо Дилановъ, Георги Димитровъ, Иванъ Димитровъ, Василь Димчевъ, Нейко Диневъ, Славчо Дрѣновски, Спасъ Дупариновъ, Коста Илчевъ, Захари Каменовъ, д-ръ Илия Караджовъ, Иванъ Ковачевъ, Станчо Коевъ, Величко Кознички, Василь Коларовъ, Александъръ Коевъ, Георги Колевъ, Петъръ Кораковъ, Василь Костовъ, Коста Кратуновъ, Радославъ Крайчевъ, Ангелъ Кундалевъ, Никола Къневъ, Мони Личевъ, Жико Лишковъ, Тодоръ Лукановъ, Рашко Маджаровъ, Кало Малевъ, Александъръ Малиновъ, д-ръ Ганчо Марковъ, Георги Марковъ, Еню Марковски, Цою Матовъ, д-ръ Кънчо Милановъ, Недѣлчо Михалевъ, Александъръ Мицевъ, Георги Недковъ, Димитъръ Нейковъ, Михаилъ Нековъ, Петко Палиевъ, Иванъ Пандовъ, Христо Пенчевъ, Горанъ Петковъ, Парашкева Таковъ, Димитъръ Поповъ, Стоянъ Поповъ, Коста Сидеровъ, Иванъ Симеоновъ, Георги Стойковъ, Георги Стойновъ, Стефанъ Тодоровъ, Христо Тодоровъ, Янаки Тодоровъ, Желю Тончевъ, Апостолъ Урумовъ, Юрданъ Урумовъ, Юмеръ Кобаѣвъ Хасановъ, Стойчо Христовъ, Иванъ Цанковъ, Коста Ципорановъ, Станко Цѣстовъ, Кънчо Чамевъ, Александъръ Чапрашиковъ, Крумъ Чапрашиковъ, Георги Черноковъ, Ахмедъ Зихи х. Юмеровъ, Георги Юрдановъ, Желю Юрдановъ, Георги Юруковъ и Ангелъ Яневъ)

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: (Звъни) Отъ 216 народни прѣдставители присѣтствуватъ 128. Има законното число присѣтствуващи и считамъ засѣданнето за открито. Засѣданнето се открива.

Г. г. народни прѣдставители! Бюрото на Камарата е разрѣшило слѣднитѣ отпуски:

На мъстанлийския народен прѣдставител г. Димитър Нейковъ 2 дни отпускъ, по домашни причини.

На кюстендилския народен прѣдставител г. Стефанъ Д. Тодоровъ отпускъ за единъ день, за днесъ, също по домашни причини.

На видинския народен прѣдставител г. Станко Цъстовъ двудневенъ отпускъ по болестъ въ сѣмейството му.

На врачанския народен прѣдставител г. Иванъ Симеоновъ, двудневенъ отпускъ по домашни причини.

На народния прѣдставител г. Али-ходжа Ибраимовъ 10-дневенъ отпускъ, по домашни болѣзни причини.

На бургазкия народен прѣдставител г. Стефанъ Бакърджиевъ 3 дни отпускъ по служба, понеже е членъ въ окръжния съвѣтъ.

На народния прѣдставител г. Христо Ветовски 10-дневенъ отпускъ, по болестъ.

На търновския народен прѣдставител г. Никола Габровски 3-дневенъ отпускъ, по домашни причини.

На бургазкия народен прѣдставител г. Желю Тончевъ 6-дневенъ отпускъ, като окръженъ съвѣтникъ.

На народния прѣдставител г. Цою Матовъ 6 дни отпускъ, понеже и той е окръженъ съвѣтникъ.

На шуменския народен прѣдставител г. Петко Палиевъ 20 дни отпускъ по болестъ. Приложилъ е медицинско свидѣтелство за цѣрене.

На народния прѣдставител г. Нейко Диневъ 6-дневенъ отпускъ, по важни домашни причини.

На народния прѣдставител г. Ахмедъ Зихни х. Юмеровъ 15 дни отпускъ, по сѣмейни причини.

Въ бюрото на Камарата сж постъпили:

Прѣдложение за одобрение указа по Министерството на финанситѣ подъ № 13 отъ 22 априлъ 1921 г., съ който е одобрено VI-то постановление на Министерския съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ 16 априлъ 1921 г., протоколъ № 63, относително изплащането дължимия отъ Иванъ Хаджиеновъ, живущъ въ гр. Букурещъ, данъкъ върху печалбитѣ отъ войната, възлизащъ на сума 1.197.129 л. въ облигации отъ държавния заемъ отъ 1909 г. и въ такъва отъ заема на Българската народна банка отъ същата година по номиналната имъ стойностъ, съ всички неизплатени купони;

Законопроектъ отъ Министерството на финанситѣ, отдѣление за прѣжитѣ данъци, за унищожение поврѣденитѣ архиви на бившитѣ финансови управления въ Моравско и пр., съ молба да се внесе на разглеждане отъ Народното събрание;

Прѣдложение отъ Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, отдѣление за изборнитѣ учрѣждения, за одобрение указъ № 250 отъ 10 май т. г., съ който се одобрява VI-то постановление на Министерския съвѣтъ, взето въ засѣданието му отъ 20 априлъ 1921 г., протоколъ № 65;

Законопроектъ отъ Министерството на финанситѣ, отдѣление за прѣжитѣ данъци, за данъка върху имотното състояние.

Сжщо така, постъпила е интерпелация отъ парламентарната група на комунистическата партия до г. министъръ-прѣдседателя и г. г. министритѣ на вътрѣшнитѣ работи и правосѣдието относно станалитѣ сжбития на 24 май т. г.

Сжщо така, постъпило е питане . . .

Отъ комуниститѣ: Защо не прочетете интерпелацията.

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: . . . отъ видинския народен прѣдставител г. Н. Пждаревъ до г. министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве относно дѣй-

ствията на административнитѣ власти въ Кулско и Видинско.

Сжщо така е постъпило питане отъ парламентарната група на комунистическата партия до г. министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве относно арестуването на кмета въ гр. Брацигово, Христо Гюлеметовъ.

Интерпелацията и питанията ще се съобщятъ на г. г. министритѣ, за да дадатъ нужнитѣ отговори.

Понеже за днешното засѣдание нѣма дневенъ редъ, трѣбва да се опрѣдѣли такъвъ.

Има думата г. министъръ-прѣдседателятъ.

Министъръ-прѣдседателъ А. Стамболийски: Г. г. народни прѣдставители! Поради това, че нѣма дневенъ редъ, азъ ще ви моля да отложимъ засѣданието за петъкъ 2 ч. слѣдъ обѣдъ, съгласно правилника, съ слѣдния дневенъ редъ:

1. Второ четене на законопроектитѣ:

а) за измѣнение, допълнение и отгѣнение на чл. чл. 1, 2, 3, 6, 8, 10 и пр. отъ закона за народното просвѣщение и чл. чл. 1 до 11 включително отъ закона за Държавното музикално училище;

б) за авторското право.

в) за поощрение на родната литература и изкуство.

2. Първо четене на законопроекта за данъка върху имотното състояние, и

3. Одобрение на всички постъпили укази.

Моля да се гласува дневния редъ.

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: Които приематъ прѣдложения дневенъ редъ, моля, да си вдигнатъ ржката. Приема се. (Чукане отъ комуниститѣ по банкитѣ за думата)

Г. Данаиловъ (д): Азъ искамъ думата по дневния редъ. Какъ може да не ми я дадете.

В. Власовски (к): Искамъ думата по дневния редъ. Искаме да бжде поставена на дневенъ редъ нашата интерпелация.

Министъръ-прѣдседателъ А. Стамболийски: Ще се постави и вашата интерпелация на дневенъ редъ.

В. Власовски (к): Значи ще поставите нашата интерпелация на дневенъ редъ въ идното засѣдание?

Министъръ-прѣдседателъ А. Стамболийски: Ще остане за идущия четвъртъкъ. Ще трѣбва да съберемъ свѣдѣния. Дотогава ще имаме нужнитѣ доказателства. Ще ви прѣдставимъ и самия атентаторъ.

Г. Данаиловъ (д): Дайте ми думата по дневния редъ. Ще видите, че е необходимо обяснение по въпроса.

С. Костурковъ (р): Какъ може да не му дадете думата?

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: (Звъни) Вдигамъ засѣданието за петъкъ 2 ч. слѣдъ обѣдъ.

Министъръ-прѣдседателъ А. Стамболийски: Не е гласуванъ дневниятъ редъ.

Прѣдседателствующъ К. Томовъ: Гласуванъ е.

(Вдигнато въ 4 ч. 45 м.)

Подпрѣдседателъ: **К. ТОМОВЪ.**

Секретарь: **Д-РЪ К. КОНСУЛОВЪ.**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Т. Гължбовъ.**